

Kapitola 2: MOCNINNÉ ŘADY

Kontrolní otázky:

1. Definujte pojmy **poloměr konvergence**, **obor konvergence** a **obor absolutní konvergence** mocninné řady $\sum_{n=0}^{\infty} a_n (x - x_0)^n$.
2. Napište obecný tvar **mocninné řady**, **Taylorovy řady** a **Maclaurinovy řady** a vysvětlete význam jednotlivých symbolů, které v zápisech použijete.

Příklady:

1. Určete poloměr r , obor konvergence (OK) a obor absolutní konvergence (OAK) mocninné řady:

a) $\sum_{n=1}^{\infty} n^2 x^n$ [$r = 1$, OK = OAK = $(-1, 1)$]

b) $\sum_{n=1}^{\infty} n^n (x + 4)^n$ [$r = 0$, OK = OAK = $\{-4\}$]

c) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{2^n}{n} x^{n-1}$ [$r = \frac{1}{2}$, OK = $\langle -\frac{1}{2}, \frac{1}{2} \rangle$, OAK = $(-\frac{1}{2}, \frac{1}{2})$]

d) $\sum_{n=1}^{\infty} (-1)^{n+1} 10^n x^n$ [$r = \frac{1}{10}$, OK = OAK = $(-\frac{1}{10}, \frac{1}{10})$]

e) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(x-2)^n}{n^2 \cdot 5^{n-1}}$ [$r = 5$, OK = OAK = $\langle -3, 7 \rangle$]

f) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(x+3)^n}{\sqrt[3]{n} \cdot 3^n}$ [$r = 3$, OK = $\langle -6, 0 \rangle$, OAK = $(-6, 0)$]

g) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{4^{n+1}}{(n+1)!} (x - 3)^n$ [$r = +\infty$, OK = OAK = $(-\infty, \infty)$]

h) $\sum_{n=1}^{\infty} (-1)^n \frac{(x-6)^n}{n \cdot 2^n}$ [$r = 2$, OK = $(4, 8)$, OAK = $(4, 8)$]

2. Rozviňte následující funkce v Taylorovu řadu:

a) $f(x) = \sqrt{x^3}$ v bodě $x_0 = 1$ [$\sqrt{x^3} = 1 + \frac{3}{2} \left((x-1) + \frac{1}{2} \frac{(x-1)^2}{2!} - \frac{1}{2^2} \frac{(x-1)^3}{3!} + \dots \right)$]

b) $f(x) = e^x$ v bodě $x_0 = -2$ [$e^x = e^{-2} \cdot \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(x+2)^n}{n!}$]

c) $f(x) = \ln x$ v bodě $x_0 = 1$ [$\ln x = \sum_{n=1}^{\infty} (-1)^{n+1} \frac{(x-1)^n}{n}$]

3. Rozviňte následující funkce v Maclaurinovu řadu:

$$\text{a) } f(x) = e^{-x} \quad [e^{-x} = \sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n \frac{x^n}{n!} = 1 - \frac{x}{1!} + \frac{x^2}{2!} - \frac{x^3}{3!} + \dots, x \in \mathbb{R}]$$

$$\text{b) } f(x) = \sin 2x \quad [\sin 2x = \sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n \frac{2^{2n+1}}{(2n+1)!} x^{2n+1} = \frac{2x}{1!} - \frac{8x^3}{3!} + \frac{32x^5}{5!} - \dots, x \in \mathbb{R}]$$

$$\text{c) } f(x) = \cos x^2 \quad [\cos x^2 = \sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n \frac{x^{4n}}{(2n)!} = 1 - \frac{x^4}{2!} + \frac{x^8}{4!} - \frac{x^{12}}{6!} + \dots, x \in \mathbb{R}]$$

$$\text{d) } f(x) = \ln\left(\frac{1+x}{1-x}\right) \quad [\ln\left(\frac{1+x}{1-x}\right) = 2 \sum_{n=1}^{\infty} \frac{x^{2n-1}}{2n-1} = 2x + 2\frac{x^3}{3} + 2\frac{x^5}{5} + \dots, |x| < 1]$$

$$\text{e) } f(x) = \frac{1}{\sqrt{1-x^3}} \quad \left[\frac{1}{\sqrt{1-x^3}} = 1 + \frac{1}{2}x^3 + \frac{1 \cdot 3}{2 \cdot 4}x^6 + \frac{1 \cdot 3 \cdot 5}{2 \cdot 4 \cdot 6}x^9 + \dots, |x| < 1\right]$$

4. Užitím Maclaurinových rozvojų elementárních funkcí vypočtete dané integrály:

$$\text{a) } \int \frac{e^x}{x} dx \quad \left[\ln|x| + x + \frac{1}{2 \cdot 2!}x^2 + \dots + \frac{1}{n \cdot n!}x^n + \dots + C = \ln|x| + \sum_{n=1}^{\infty} \frac{x^n}{n \cdot n!} + C, x \in \mathbb{R} - \{0\}\right]$$

$$\text{b) } \int x^2 \cos x dx \quad \left[\frac{x^3}{3} - \frac{x^5}{5 \cdot 2!} + \frac{x^7}{7 \cdot 4!} - \dots + (-1)^n \frac{x^{2n+3}}{(2n+3)(2n)!} + \dots + C = \sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n \frac{x^{2n+3}}{(2n+3) \cdot (2n)!} + C, x \in \mathbb{R}\right]$$

$$\text{c) } \int \frac{\operatorname{arctg} x}{x} dx \quad \left[x - \frac{x^3}{3^2} + \frac{x^5}{5^2} - \dots + (-1)^n \frac{x^{2n+1}}{(2n+1)^2} + \dots + C = \sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n \frac{x^{2n+1}}{(2n+1)^2} + C, |x| < 1, x \neq 0\right]$$

$$\text{d) } \int \frac{\ln(1+x)}{x} dx \quad \left[x - \frac{x^2}{2^2} + \frac{x^3}{3^2} - \dots + (-1)^n \frac{x^{n+1}}{(n+1)^2} + \dots + C = \sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n \frac{x^{n+1}}{(n+1)^2} + C, x \in (-1, 1), x \neq 0\right]$$

$$\text{e) } \int \frac{1}{1-x^9} dx \quad \left[x + \frac{x^{10}}{10} + \frac{x^{19}}{19} + \dots + \frac{x^{9n+1}}{9n+1} + \dots + C = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{x^{9n+1}}{9n+1} + C, |x| < 1\right]$$

Jana Řezníčková
reznickova@fai.utb.cz